05/11/2022

Ο Καλαβρύτων για την μετατροπή της Αγιά Σοφιάς σε τζαμί και την ανάγκη αναζωπύρωσης των χριστιανικών αξιών (ΒΙΝΤΕΟ)

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Ηχηρό μήνυμα προς την Τουρκία έστειλε ο Μητροπολίτης Καλαβρύτων Ιερώνυμος στο 10ο Διεθνές Συνέδριο του Studium Historicorum Ecclesiasticorum, με θέμα: «Αγία Σοφία: το κέντρο της Χριστιανοσύνης» που πραγματοποιείται 4 – 6 Νοεμβρίου 2022 στα Καλάβρυτα.

Ο **Ιεράρχης** υπογράμμισε ότι η αλλαγή του μουσειακού καθεστώτος της **Αγίας Σοφίας** από τον Ιούλιο του 2020 και η επώδυνη για τις ψυχές των χριστιανών όλου του κόσμου μετατροπή της σε τζαμί αποτελεί σημαντική πρόκληση, ιδιαίτερα σήμερα, 100 χρόνια μετά τον ξεριζωμό του **Μικρασιατικού Ελληνισμού.**

Υπογράμμισε επίσης ότι από τα μαρτυρικά **Καλάβρυτα** και την **Ιερά Μονή της Αγίας Λαύρας,** όπου τετρακόσια χρόνια περίπου μετά την Άλωση της Πόλης άρχισε η Επανάσταση για την ελευθερία πρέπει να αναζωπυρωθεί η πίστη στις αξίες του Ελληνισμού και του Χριστιανισμού.

Ο χαιρετισμός του Καλαβρύτων Ιερώνυμου στο Διεθνές Συνέδριο για την Αγιά Σοφιά

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή χαιρετίζουμε το 10ο Διεθνές Συνέδριο του πολυσχιδούς Studium Historicorum Ecclesiasticorum, με θέμα: «Αγία Σοφία: το κέντρο της Χριστιανοσύνης», το οποίο πραγματοποιείται με τη σύμπραξη καθηγητών του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του ***Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*** *και τελεί υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεώς μας Καλαβρύτων και Αιγιαλείας.*

Αποδίδουμε ολόψυχες συγχαρητήριες ευχές προς όλους τους άξιους διοργανωτές και τους εκλεκτούς εισηγητές, τους ελλογιμώτατους καθηγητές, τους αξιόλογους ερευνητές, τους φερέλπιδες μεταπτυχιακούς και προπτυχιακούς φοιτητές και τους εν γένει συμμετέχοντες στο ιδιαίτερο αυτό επιστημονικό Συνέδριο, ευχόμενοι την κατά πάντα επιτυχή διεξαγωγή των εργασιών της παρούσης Διεθνούς Συναντήσεως προς πνευματικό πλουτισμό και καταρτισμό πάντων ημών.

Αξιότιμοι κ. Σύνεδροι, αγαπητοί μας αδελφοί,

Ατενίζοντας την πολύπλαγκτο πορεία της ***Ορθοδόξου Εκκλησίας*** *μέσα στον κόσμο και την ιστορία, συνειδητοποιούμε ότι η Κωνσταντινούπολη υπήρξε η ιστορική πηγή της Χριστιανοσύνης. Είναι η* ***Πόλη*** *που υψώνεται ως μνημειώδες ορόσημο για το διαχρονικό μεγαλείο της Ορθοδοξίας, όπου η ιστορία, η θεολογία, η λατρεία, ο μοναχισμός και η τέχνη συνεργάζονται αρμονικά για να την αναδείξουν ως αναπόσπαστο μέρος του πανανθρώπινου πολιτισμού.*

Κάθε εκκλησία της Παναγιοσκέπαστης Βασιλεύουσας είναι ενδεδυμένη με τον πορφυρούν χιτώνα των αναρίθμητων μαρτύρων της, στεφανωμένη με τη σοφία των μεγάλων πατέρων και διδασκάλων της, ποτισμένη με τις ροές των δακρύων των ασκητών της και προπάντων δομημένη με μία συγκεκριμένη αντίληψη, ένα ήθος, μία πίστη, την οποία μόνο αυτή εκφράζουν, γιατί με βάση αυτή μορφοποιήθηκαν και έλαβαν υπόσταση, δηλαδή ως «του σύμπαντος κόσμου τύπος και εικών».

Το πνευματικό αυτό υπόβαθρο αντικατοπτρίζεται κυρίως στον ακτινοβόλο Ναό της του Θεού Σοφίας της Κωνσταντινούπολης, της πόλης των πόλεων, κατά τον ***Νικήτα Χωνιάτη,*** *που τη χαρακτηρίζει «άκουσμα παγκόσμιον και θέαμα υπερκόσμιον» λόγω του παντοειδούς της πλούτου.*

Ο Ναός της ***Αγίας Σοφίας,*** *το κέντρο, όπως πολύ εύστοχα την ορίσατε, της Χριστιανοσύνης, που αποτελεί μνημείο της παγκόσμιας πολιτισμικής κληρονομιάς, οφείλει το μεγαλείο του στην αφοσίωση των Βυζαντινών στη θρησκεία και στη ρήση του Αποστόλου Παύλου «ου γαρ έχομεν ώδε μένουσαν πόλιν, αλλά την μέλλουσαν επιζητούμεν», διότι η αφοσίωσή τους αυτή στη μέλλουσα ζωή συνέβαλε ώστε και το σύστημα της επίγειας ζωής τους να λάβει χαρακτήρα αιωνιότητας, με αποτέλεσμα τα έργα τους, όπως συμβαίνει και εν προκειμένω, να εικονίζουν τις έννοιες του κάλλους, της ευπρέπειας, του υπέροχου και του θαυμαστού μέσα στον κόσμο της φθοράς, συμβολίζοντας και προεικονίζοντας, με επίγνωση της ανθρώπινης ατέλειας, τη βασιλεία των ουρανών.*

Έτσι κατά την επίσκεψή μας στον Ναό της Αγίας Σοφίας η θέα γίνεται ικεσία και πανευλαβές προσκύνημα. Αισθανόμαστε τον νου να ασθμαίνει, την καρδία να πάλλεται και τα γλωσσικά όρια να καταρρέουν, με τον χρόνο και τον τόπο να τείνουν να εξαφανίζονται και να γίνονται αιωνιότητα, καθώς αναλογιζόμαστε την ιστορική παράδοση της οποίας καλούμαστε να γίνουμε κοινωνοί προκειμένου να κατανοήσουμε το μέγεθος της αξίας και τη σημασία του αρχιτεκτονικού αυτού δημιουργήματος ως συμβόλου της Ορθοδόξου Πίστεως, ώστε να αναδειχθούμε άξιοι θεματοφύλακες των διαχρονικών αξιών και των ιδανικών μας, όπως απορρέουν από Αυτήν.

Ως εκ τούτου, και αναφορικά προς την παρούσα Διεθνή Συνάντηση, η θεματική αυτής αποδεικνύεται ιδιαίτερα εύστοχη, αλλά κυρίως επίκαιρη, διότι μας δίνει την απάντηση στον τρόπο με τον οποίο θα καταστεί δυνατόν να διαφυλάξουμε τον Ορθόδοξο Πολιτισμό μας μέσα από την ελπιδοφόρα προοπτική που δημιουργεί διά της ανάδειξης της εκκλησιαστικής μας ιστορίας και της προσπάθειας για την κληροδότηση αυτής στις επόμενες γενεές.

Η εκκλησιαστική ιστορία, ως τμήμα της ιστορίας της ανθρωπότητας, είναι πολύτιμη για όλους όσοι επιθυμούν να διεισδύσουν στην ιστορία του πολιτισμού, των ηθών και των θρησκειών. Πολλώ δε μάλλον η γνώση της είναι απαραίτητη στον Χριστιανό, ο οποίος μέσω αυτής ανακαλύπτει την ιστορία της πίστεώς του και μαθαίνει περί της μεγάλης επιρροής, την οποία άσκησε ο Χριστιανισμός στον εξευγενισμό του ανθρωπίνου γένους.

«Όλβιος όστις ιστορίης έσχεν μάθησιν», υπογραμμίζει ο αρχαίος τραγικός Ευριπίδης, και πράγματι ιερός σκοπός της εκκλησιαστικής, όπως και της ιστορίας εν γένει, είναι διά της αξιοποίησης της γνώσης που μας προσφέρει να προλαμβάνουμε τα όμοια και τα παρόμοια σφάλματα του παρελθόντος, αλλά και να διδασκόμαστε από τη θέληση και τον θυσιαστικό βίο όσων έθεσαν στόχο της ζωής τους τη διαφύλαξη των αξιών και των ιδανικών. Κατά τον ιστορικό Πολύβιο «η Ιστορία διδάσκει ότι η αγερωχία πάντοτε ταπεινούται· η αμάθεια, η ραθυμία, η ολιγωρία, η ευπιστία, η ανανδρία πάντοτε όλεθρον επάγονται· αντιθέτως η επιμέλεια, η δραστηριότης, η φρόνησις, η αγχίνοια, η γενναιότης, η τόλμη, η σωφροσύνη, η σταθερότης και η ψυχραιμία είναι ωφελιμώτατα εις τον βίον των ανθρώπων και σωτηριωδέστατα».

Για τον λόγο αυτόν οφείλουμε να τείνουμε ευήκοον ους στις διδαχές του παρελθόντος και έχοντας κατά νου τη ρήση του Ιερού Χρυσοστόμου ότι «τοιούτο έχει μέγεθος η Εκκλησία· πολεμουμένη νικά· επιβουλευομένη περιγίνεται· υβριζομένη λαμπροτέρα καθίσταται· δέχεται τραύματα και ου καταπίπτει υπό των ελκών· κλυδωνίζεται αλλ᾽ ου καταποντίζεται· χειμάζεται αλλά ναυάγιον ουχ υπομένει· παλαίει αλλ᾽ ουχ ηττάται· πυκτεύει, αλλ᾽ ου νικάται », να παραμένουμε σταθεροί στην πίστη μας προς την Υπέρμαχο Στρατηγό και εν ταυτώ, ως φορείς μιας ανεκτίμητης ιστορικής και πολιτισμικής κληρονομιάς, να μεριμνάμε ώστε να παραμένει «η Εκκλησία Χριστού καταστράπτουσα και φωτίζουσα την υπ᾽ ουρανόν και μένουσα διηνεκώς ο ήλιος και η σελήνη» (Μ. Αθανάσιος), διατηρώντας απαρέγκλιτη την ιστορική της πορεία, κατά την οποία αναπτύχθηκε για να προσαρμόσει το μήνυμά της στις ανάγκες κάθε εποχής χωρίς να υποστεί αλλοίωση ως προς τη φύση, την ουσία και την αποστολή της, αφού σε όλες τις ιστορικές μεταβολές παραμένει σταθερό και αμετάβλητο το περιεχόμενο της βιούμενης πίστεως.

Αγαπητοί μας αδελφοί,

Επιβάλλεται να τονίσουμε ότι η αλλαγή του μουσειακού καθεστώτος της Αγίας Σοφίας από τον Ιούλιο του 2020 και η επώδυνη για τις ψυχές των απανταχού χριστιανών μετατροπή της Μεγάλης Εκκλησίας σε τζαμί αποτελεί για εμάς σημαντική πρόκληση, ιδιαίτερα σήμερα, 100 χρόνια μετά τον ξεριζωμό του ***Μικρασιατικού Ελληνισμού.***

Γι᾽ αυτό από εδώ, από τα μαρτυρικά Καλάβρυτα, τα οποία έχουν βιώσει με τον σκληρότερο τρόπο τη βαναυσότητα των αλλοθρήσκων, στρέφοντας το βλέμμα προς την ***Ιερά Μονή της Αγίας Λαύρας****, όπου τετρακόσια χρόνια περίπου μετά την Άλωση της Πόλης άρχισε η Επανάσταση για την ελευθερία, επισημαίνουμε την ανάγκη για προβληματισμό και αναζωπύρωση της πίστεώς μας στις αξίες του Ελληνισμού και του Χριστιανισμού, αξίες οι οποίες αποτέλεσαν τον θεμέλιο λίθο για τη δημιουργία αυτού του ομολογουμένως υψίστης οικουμενικής αξίας μνημείου του Ορθόδοξου Πολιτισμού μας.*

Ως εκ τούτου, σας συγχαίρουμε για ακόμη μία φορά για την εξαίρετη πρωτοβουλία της διοργανώσεως αυτής και ευχόμεθα αισία και καρποφόρα τη διεξαγωγή του παρόντος Συνεδρίου!

Η Χάρις και η Αγάπη του εν Τριάδι προσκυνουμένου Θεού ημών είησαν μετά πάντων υμών αδελφοί και τέκνα εν Κυρίω!

Μετά πατρικής αγάπης και ευχών

Ο Μητροπολίτης

† Ο Καλαβρύτων και Αιγιαλείας Ιερώνυμος

Παρακολουθήστε το βίντεο της έναρξης του 10ου Διεθνούς Συνεδρίου του Studium Historicorum Ecclesiasticorum με θέμα «Αγία Σοφία: Το κέντρο της Χριστιανοσύνης»: